

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L.P.E.**, s miestom podnikania N., N., IČO: X., zast. JUDr. V.L. ml., advokátom, H., N. proti žalovanej: **J.J.**, bytom N., o zaplatenie **1 896,04 Eur**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.05.2010, č. k. 15 Cob 82/2010-57, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.
Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia 1 896,036 Eur s príslušenstvom titulom úhrady faktúr č. 050948, 051015, 051042 a 051043 za vykonanie prepráv podľa medzinárodných nákladných listov č. SK1990183, 2033426, 2033431 a A0095322. Zmluva o preprave bola uzatvorená v ústnej forme.

Súd prvého stupňa v odôvodnení poukázal na zistený skutkový stav vyplývajúci z faktúr a tomu príslušných medzinárodných nákladných listov, podľa ktorých boli miestom vykládky Piešťany, žalobca bol označený ako dopravca, žalovaná ako príjemca a tovar prevzala buď p. D.M. alebo p. I.R.. Súd prvého stupňa nemal z takto vykonaného dokazovania za preukázané uzavretie zmluvy o preprave medzi žalobcom a žalovanou, resp. objednanie prepráv zo strany žalovanej, ani vykonanie prepravy zo strany žalobcu, preto žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie žalovanej v celom rozsahu zamietol.

Proti rozhodnutiu podal právny zástupca žalobcu odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, nakoľko súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal dokazovanie vypočutím p. I.R. a p. S., o ktorých sa vo svojej výpovedi zmienila žalovaná. Z ich výpovedí by bolo možné zistiť, kto si objednal predmetné prepravy.

Odvolací súd sa za použitia ust. § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže jej nevznikli.

Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca vo svojej žalobe poukazoval na listinné dôkazy preukazujúce záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania. Listiny k žalobe priložil až po 6 mesiacoch od podania žaloby, a to na výzvu súdu prvého stupňa. Následne napriek poučeniam súdu podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p., uskutočnených v predvolaniach na pojednávajúce a na ústnom pojednávaní zo dňa 15.10.2009, nenavrhol okrem výsluchu žalovanej vykonanie iného dôkazu. V ospravedlnení z pojednávajúceho konaného dňa 07.01.2010 uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa vykonal všetky žalobcom navrhnuté dôkazy a žalobca pochybil, keď neuviedol všetky rozhodujúce skutočnosti. Na dôkazy označené až v odvolaní nie je možné prihliadať. Nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno, odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Žalobca podal prostredníctvom právneho zástupcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu včas dovolanie, v ktorom uviedol, že mu napadnutým rozhodnutím v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, keďže prvostupňový súd ani odvolací súd nepokladal za potrebné ako svedkov vypočuť p. R. a p. S., o ktorých sa vo svojej výpovedi zmienila žalovaná a ktorí sú ako zúčastnené osoby v predmetnom obchodnom styku spôsobilí ustáliť, či žalovaná bola objednávateľom prepravy alebo či objednávateľmi boli p. R. a p. S., resp. subjekty, ktoré zastupovali.

Podľa dovolateľa treba pojem „možnosť konať pred súdom“ chápať v širšom slova zmysle, ako možnosť uplatňovať svoj nárok v súdnom konaní aj na základe svedeckých výpovedí, ktoré neboli vykonané do určitého procesného štádia súdneho konania, ale musia byť vykonané pre zabezpečenie úplného a spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci.

Rozhodnutie súdu opreté len o výpoveď žalovanej považuje dovolateľ za procesný nedostatok, ktorého následkom je nesprávne právne posúdenie veci, preto dovolaciemu súdu

navrhol rozsudok Krajského súdu v Nitre a rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie podal účastník konania včas /§ 240 ods. 1 O. s. p./, zastúpený advokátom /§ 241 ods. 1 O. s. p./, bez nariadenia dovolacieho pojednávania /§ 243a ods. 1 O. s. p./ preskúmal dovolanie podľa ust. § 242 ods. 1 a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa ust. § 238 ods. 1 O. s. p., dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa ust. § 238 ods. 2 O. s. p., dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa ust. § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Podľa ust. § 238 ods. 5 O. s. p., dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V zmysle ust. § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 422/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy, je minimálna mzda na rok 2009 vo výške 295,50 Eur.

Pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 ods. 5 O. s. p. je teda rozhodujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení dosahujúcom aspoň desaťnásobok minimálnej mzdy, ktorej výška v čase podania návrhu, t. j. 27.03.2009 predstavovala sumu 295,50 Eur podľa nariadenia vlády č. 422/2008 Z. z. účinného od 01.01.2009, teda 2 955 Eur. Táto podmienka v prejednávanej veci splnená nebola.

Žalobcom podané dovolanie nespĺňa dôvody prípustnosti dovolania uvedených v ust. § 238 O. s. p.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a to z dôvodov ustanovených v ust. § 237 O. s. p. Žalobca svoje podanie opiera o dôvod, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom /§ 237 písm. f/ O. s. p./.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania znemožnená realizácia procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o vadu, kedy súd konal v rozpore so zákonom a všeobecnými záväznými právnymi predpismi, pričom týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu priznáva právny poriadok.

K odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že okresný súd nevykonal dokazovanie výsluchom p. R. a p. S., ktorí boli spôsobilí objasniť, či objednávateľom prepravy predmetnej trstiny bola žalovaná alebo p. R. a p. S., resp. subjekty, ktoré zastupovali.

Podľa ust. § 120 ods. 1 prvá veta O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p., súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Podľa ust. § 205a O. s. p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Okresný súd Nové Zámky predvolaním na pojednávanie vytýčené na deň 15.10.2009, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 21.09.2009, poučil žalobcu o povinnosti predloženia všetkých dôkazov a skutočností, týkajúcich sa predmetu konania do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania.

Konajúca sudkyňa na uvedenom pojednávaní opätovne poučila právneho zástupcu žalobcu v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Následne právny zástupca žalobcu navrhol dokazovanie výsluchom žalovanej a uviedol, že súdu predloží doklady preukazujúce doručenie faktúr žalovanej, cenník žalobcu a pokúsi sa zadovážiť ďalšie doklady preukazujúce súvislosť medzi žalovanou a vykonanými prepravami.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 07.01.2010 ospravedlnil právny zástupca žalobcu svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na termín 07.01.2010 z dôvodu náhlych zdravotných problémov, pričom súhlasil s pojednávaním vo svojej neprítomnosti. Zároveň uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava návrhu v merite veci, ako aj všetkých doterajších prednesov a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemá. Súčasne o termíne pojednávania upovedomil i žalobcu, ktorý sa pre neodkladné pracovné povinnosti nemohol zúčastniť pojednávania a súhlasil s konaním pojednávania v jeho neprítomnosti.

Na pojednávaní konanom dňa 07.01.2010, z ktorého sa žalobca i jeho právny zástupca ospravedlnili, súd prvého stupňa opätovne uskutočnil poučenie podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p., po ktorom konajúca sudkyňa vyhlásila dokazovanie za skončené.

Dovolací súd z predloženého spisu zistil, že žalobca do dnešného dňa, resp. do skončenia dokazovania, nepredložil súdu doklady uvedené jeho právnym zástupcom na pojednávaní zo dňa 15.10.2009, ktorými by preukázal obchodný vzťah so žalovanou. Zároveň k žalobe doručenej súdu prvého stupňa dňa 27.03.2009 nepriložil faktúry a medzinárodné nákladné listy, ktoré považoval za dôkazy rozhodujúce na podanie žaloby. Dané doklady boli predložené až na výzvu súdu zo dňa 10.07.2009, doručenú právnomu zástupcovi žalobcu dňa 16.07.2009, a to osobne dňa 10.09.2009, t. j. skoro po dvoch mesiacoch.

Následne podaním zo dňa 07.01.2010 sa vzdal ďalšieho doplnenia dokazovania.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobca počas celého konania nevyvíjal dostatočnú iniciatívu na predkladanie dôkazov a preukázanie skutočností svedčiacich o odôvodnenosti žaloby, pričom dôkazné bremeno spočíva na žalobcovi, ktorý nemôže svoje povinnosti presunúť na konajúci súd. V danom prípade mal žalobca pred

skončením dokazovania navrhnuť vykonanie výsluchu osôb, ktoré prevzali tovar, aby bolo možné ustáliť, kto bol objednávateľom prepravy a neponechávať dokazovanie na súde. Nakoľko sa žalobca podaním zo dňa 07.01.2010 vzdal ďalších návrhov na dokazovanie a doplnenie dokazovania nežiadala ani žalovaná, súd prvého stupňa správne dokazovanie skončil a vyniesol rozsudok.

Keďže účastníci konania boli poučení v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a na daný dôkaz sa nevzťahuje ust. § 205a O. s. p., odvolací súd nemohol prihliadnuť na nové skutočnosti neuplatnené na súde prvého stupňa.

V danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 238 O. s. p. nie je prípustné, pričom vady uvedené v § 237 O. s. p. zistené neboli, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 prvá veta O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol.

Dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania žalovanej nepriznal, pretože jej žiadne nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová